

Ағбанның паза Хакас Чирінің Пәзікиңапарығ архиепискобы ИОНАФАННЫҢ өткізу сөс пиргенінең сыйғарылча

ОРФАХ АЙЫНЫҢ 19-ЧЫ КҮНІНДЕ - ПІСТІН ХАН ХУДАЙНЕСТЫҢ ХУЕУЛҒАНЫ

Xан Худайның Хубулғанын Аның ўс ўгренчізі көргеннер: Петр - киртіністе пастағызы, Иоанн - хыныста пастағызы паза Иаков - көп сыдазарында паза чобағ алынарында пастағызы. Че, хайди піс пілчебіс, Арачылагчының чұртазындағы илбек киректерденер постарының холларынаң пасханын олар піске артыспааннар. Петр илci ле позының пасхан пічинде сағысха кирче, хайди ол паза аннаң пасха ўгренчілер Христоснаң хада Аппарығ тағда полғаннарында, Тигірдегі Аданың ўні истілгеніненер.

Ап-арығ илтілдер Матфей, Марк паза Лука Ўгретчінен хада Фавор тағзар сұхпаын даа ползалар, паза Худай Оолғының сабланызын көрбебең дее ползалар, олар Аның хынчан ўгренчілерінен истіп алды, Иисус Христостың Хубулчатханың Аның хынчан ўгренчілері - Петр, Иоанн паза Иаковтың хайдағ уғаа илбек хайхасты көріп алғаннарын піске choохтапчалар, хайда Христос Позының Тірілері алнында хайхасты көргеніненер ўгренчілеріне choохтаан полған. Хайхас нимес пе пу? Хайди чарыда choохтап поларзың ол хайхастаңар? Иисус Христостың Ап-арығ Фавор тағда Хубул парғанынанар ікінчілес ўчүн, азынанар пірле чахсұхабарчы паспинча, че ўс чахсұхабарды пасча, че олар постары ол хайхасты көрбееннер.

Амды істес киреенер, нога паза кемнің ўчүн, Худайың Сағыссыразы Хан Худайың Хубулғанының киречілері поларға оларны таллап алған полчан, хайзылары ол сабланысты постарының харажтарынан көргеннер. Піс позыбыс киরтінізібіс пастьра, ікінчілебес кирекпіс, іди Худайың Сағыссыразы паствағызын Хан Худайың хынчаң илчілерін киречілер поларға таллап алғанына, аナン ол ап-арық киректін хайраллағчылары поларға ўс чахсұхабарчыны турғыс салғанына. Хубулыстын саблығ киречілері поларға ин не хынчаң ўгренчілерін таллап алғанының сылтаанаң ап-арық чахсұхабарчы Лука пасча: пу сөстернің соонан, сигіс күн пазынан, Петрны, Иоанны паза Иаковты хада алышап, Ол Фавор тағзар Худай-Адазына алданып аларға сыйхан. Хайдағ сөстер полғаннар, хайзыларының соонаң Хан Худай Ап-арық Фаворзар сыйхан? Хайдағ ниме пол парған Хубулыс алнындағы сигіс күннің аразында? Тиктен нимес чахсұхабарчы ол тусты таныхтапча, сах ол сигіс күн пазынан - пасха улуғ киректін соонда: оларның аразында уғаға тың چағын палғалыс пар подсан подар.

Анан улуғ кирек іди пол пар-
ған: паастағызы - Петр илчі, чонның
Іисусты Ухаанчыларның пірсі Илия
тіп улуглапчатхан сағызына тоғыр,
Аны Худайның Оолғы тіп пілчен.
Ікінчізі, олох Петр, Христостың кірісте
өлім алышарын ис салып, Ағаа тоғыр
choохтанаға кирек полар тіп, санаан,
ол андағ хорығыстығ паза чабал ўлұс
Худай Оолғына турыстыра нимес тіп
сағынчатханың Ағаа choохтаан. Мына,
хайдағ улуғ киректернің соонда Хан
Худай Петрны Позынан хада Ап-
арығ тағзар алыш алған, че Иоанны
паза Иаковты ол сын сабланысты
көрерге тимде полчатханнары ўчүн, Ол
Позынан хада алыш алған. Иди кирек
полған, Христос Позының чирзер «хул
полып» Килгенінің соонда, Позынның
Хан Чирін чазыт көзіткені. Ол Позынның
Хубулызы алнында, сигіс күн
пазынаң тіп, ухаанчылап, ўгренчілеріне
choохтаан: «Сірерге сыннаң choохтапчам:
мында турчатханнарның аразынан

хай-піреелері пар, хайзылары ёлімні сыннабин, Худайның Хан Чирін көр саларлар (Лк. 9, 27).

Іди кирек полған, илчілер көмезек тиіс Хан Худай Чирінің күзін көр саларға киректер, оларның хуттарында наа төрепчеткен сын киртіністі пик ит салар ўчын, Худай Оолғының Позын пос көннінең хорығыстығ өлім алышарға ырычыларына пир салар тұзы чағыннапчатхан, паза сах ол ўгренчілерге Аның чобағларының, хыйалларының, пазыныстарының паза Kірпесте тоозылчатханының киречілері поларға киіліс паар. Хан Худайның Хубулызының көстесе паза аның істіндең сылтаа андағ полған!

Худайның сабланызы көрін пар-
ғанда, Христостың илчілері Илия
паза Моисей ухаанчыларны Иисус
Христоссан choхтасчатханнарын көр-
салғаннар. Пулуттарзар, алай ба Худай
Оолғының сабланызындар кір парыш,
олар Тигірдегі Аданың ўнін ис сал-
ғаннар, Хайзы Позының Худайлығ
Оолғының турыстыразына пик кир-
тіндіріп, Анын чооғынча паза көннінче
поларға чаххаанын. Ухаанчыларның
Кірәстенер choхтасчатханнарына хай-
ығай айландырып, олар ис салғаннар,
іди Худай Оолғы пос көннінен Позын
хазирға пир саларынанар, анзы кізі төлі
арачылан халарына кирек полча тіп.

Че, Аның иң не хынчаң ўгренчілері Христостың сабланызын постарының харахтарынаң көр салғаннарында, олар Худай Оолғының Фавор тағда сабланчатханының Худайлығ көстен паза ол улуғ киректің - полар туста Иисус Христостың соонча парчан-

нарның öön сылтаа полчатханын анда-
да олар чахсы оңар полбааннар. Оларға
Худайның Ап-арығ Худы түскен соонда
ла оларның хуттыг хараҳтары азыл
парғаннар. «Хачан Часхарығы килзе,
Аны Мин сірерге Адамнаң ызыарым,
сынның Худын, Хайзы Худай-Аданан
сыйха, Ол Минненер киречілір, - теңін
Христос, - паза сірер дее киречілірзер,
іді Миннен хачан даа хада поларзар»
(Ин. 15. 26-27).

(Ин. 13, 26-27).
Аннаңар он пір илчі, хайзыларына Ап-арығ Хут Сиондағы төрде түсken, аナン Худай наа таллап алған Павел илчі Христос Арачылағчының чұртазының, сабланызының, кірәстө тоозыл парғанының сын киречілері пол парғанинар, іди Ап-арығ Хут оларға Худай Оолғынанар киречілеен, олар Аннаң хада пастағызынан сығара полғанинар.

Че ўс чахсыхабарчыны чахсыхабарлығ улуғ киректі тараадарға таллап алғаны паза пір Худайлығ көстег полча. Прай анзы пістін учүн иділ парған. Пүүн сірер илбек ўлукуннің сарыннарын исчезер, хайзыларын ап-арығ адалар пас салғанинар. Худайлығ тоғыныста іди сарналча: «Килінер, Хан Худайның тағына сығааңар, паза пістің Худайыбыстың туразына кіріп, Аның Хубулчатханының сабланызын көреенер!»

Ап-арығ Тигіриб пісті Хан Худайның Хубулызының сабланызын көрергеге хығырча. Че, хайдағ ондайнаң піс Худай Оолғының сабланызын көр саларға кирекпіс? Худыбыснан, хайди ап-арығ илчілер, оларға Ап-арығ Хут түскенде көр салғаннар, паза Хан Худайның хыңчан ўгренчілері Аның Хубулчатхан-

түзинде хайдағ нимені өзгөн аңынан. Піс, прайзыбыс Ап-ары Хутты илчілер пастыра алын салғабыс, - Тигірібнің Чазыттарында, Кірпек тұсқеннен сығара піске дее ідәк хуттаң көр полар сыйых пиріл парған. Амды пілдістіг, Худайның Улуғ Кире аның үчүн үс өзгөн аңынан таллап алғаны, хайзылары Хан Худайнаң хада Ап-ары Фавор таңда полбаан даа ползалар, хайзылары Хан Худайның Хубулығының өзгөн аңынан тарат-чаңдары пол парарлар, іди пісті дее худыбыснан көр полар ондайға, Христостың ўгренцілері чили, ник кириңдір саларға. Прай аның піске көзідім, ўгре-діг, пісті Христосха сыйнаң кириңеге үсхұтчатханы.

Че христостығ чуртасха хынчатханнарга сынны ла пілері читкіче нимес, сыннаң Худайға киরтініп, ол өзінде хыйда сыхпин парасы кирек полча. Павел иліңді қоюхтапча, Хан Худайның Хубулғаны улуғ кирек полча, хайзын Христостың соонча сыннаң парчатханнарга хати-хати толдырыларға кирек полар.

Сынап, кем-де пілбинче, пістің істібісті ап-арығ паза қазыт хайраллалчатхан кізі пар полчатаханын, хайди ап-арығ илчілер choохтапчалар, андағ кізі христостығ нимес. Сах ол істібістегі кізіні піс пөзіктең пөзікке, сабланыстан сабланысха көдіріп, сын киртіністі чаҳсы піліп аларға кирекпіс, чабал хынысха тартылчатханын хыйа тас-тап, чаҳсы-чалахай киректерні чайап, Худай пирген чаҳсы күсті позыбыста хайраллирга кирекпіс, хайзын Ап-арығ Тигіриб піскे сыйлапча. Олар, хайзылары чирден тигірзер істілерінен чаҳсы хубул полбааннар, Чалғыс төреен Худай Оолғынын сабланызын көр полбастар!

Оолғының саоланызын кор полоастар! Христостығ чуртапчаадып, піс чахсы піліп аларға кирекпіс, хайдағ ниме Худайни паза кізіннін полчатханын. Аннаңар піске Христосхა харызыраға чарабас, хайди Петр илчі иткен, паза піс пір дее ікінчілебеске кирекпіс, іди кірбестегі өлім Худай Оолғының турыстыразына пір дее киіспинчеткенін, алай ба пістің чобағларыбыс, сыныхтағларыбыс, пістің кірözібіс Худайның христостығларға хынчатханына тиңнестірчес өфігі. Пістің істібістегі хубулызыбыс алай ба худыбыснаң наа төреенібіс амғы чуртастың сидік тустарында паза өзіншілдернан күресчен күс читпинчеткенде, прай анзын пілерге тың сидік тіп пілерге кирек пе? Прай ол ахтаныстарны Чахсыхабар, хайзы піске пүүн хығырылған, никле хыйя таставысча. Анда қоохталча, хайдағ хорығыстығ тустарда Хан Худайның Хубулызы толдырыл парғаннаң, хайдағ синнең Худай Оолғының худы, сағызы алнында Кірәсте чобаларынаң тол парған полған, хайдағ алданыстығ конціліг Ол Позының Тигірдегі Адазынаң қоохтасхан, паза, хайди Позының хазат саларынаң Ол ухаанчыларнан қоохтасхан. Сах ідік пістің істібістегі хубулызыбыс чуртазыбыстың үғаа сидік тустарында пол парча, іди ол Христоснан пірден пірге алданыс пастыра пірігерін, паза, хоптаммин, Худай пир салған кірәстиң сыйдамаҳтығ апарағын киректепчे. Чалғыс, сын Кірәстегі хубулыстың саблғы өзіншілдернан апарча! Паза, хачан пістің сағызыбыс Худайның піске тоозылбинчатхан хынызының киречіләзінен өзіншілдернан апарағын киректепчес. Чалғыс, сын Кірәстегі хубулыстың саблғы өзіншілдернан апарча! Паза, хачан пістің сағызыбыс Худайның піске тоозылбинчатхан хынызының киречіләзінен өзіншілдернан апарағын киректепчес.

Ап-арығчобағчы Серафим (Чичагов)

ЕПАРХИЯНЫҢ ЧУРТАЗЫНДАҒЫ КИРБЕТБЕРНІҢ ПАЗЫ

ЖЕҢДЕЙНЫҢ ХУДАЙҒА ТОЛДЫРҒАН ТӨФІЛІСТАРЫНЫҢ ИЗБЕРІЗІ

От айының 13-чі күнінде, Он ікіншінде, Ағбаның паза Хакас чирінің Пәзікинапарығ архиепискобы Ионафан Худайға тоғынысты епархияның Хуттығ-чарыдығын кініндегі Он ікіншінде адынан Худай туразында толдыр салған.

Худайға тоғыныс толдырыл парған соонда, Худай туразының ибіре кірбестігін чөріс полған.

От айының 13-14-чі күннегерінде, Ағбан епархиязының Худайзар хығыр-чаннары Ағбан пилтірі аймаанын Аршаннар аалынзар чөр-кілгеннер.

От айының 13-чі күні, иирде, Худайға тоғын салған соода, кем Христостың Ап-арығ Чазыдына піргіп аларға тимнен салған, оларға Азық исікіріг Чазыды толдырыл парған. Аның соонда хұтхадарчылары аалының чұртагчыларына тогазып алғаннар.

От айының 14-чі күнінде, улуг абыс Иоанн Бодзар кізілерін кірбеке түзірген. Ол туста улуг абыс Рустик Мшенецкий Худайға тоғынысты толдырған, хайда кирилліктер паза кірбеке түзіп алған кізілер Христостың Ап-арығ Чазыттарын аалынып алғаннар.

Пу күнде Аршаннар аалында 20 кізі кірбеке түзіп алған.

От айының 15-чі күнінде, Худай Ічезінің аарлығ көгене Влахернада Салыл парғанын ўлукуннечең күнде, Ағбаның паза Хакас чирінің Пәзікинапарығ архиепискобы Ионафан Ағбан пилтірі аалдағы ап-арығ чахсықириңістіг ілбек пиг Александр Невскийнің адынан наа пүдіріл парған Худай туразының тоғыс санын ап-арығлап салған.

От айының 17-чі күнінде, Николай II ханның чобағчыларын: хан-ипчі Александраны, хан оолғын Алексийні, ханның хыстарын: Ольганы, Татианы, Марияны паза Анастасияны хұмартхылачаң күнде, Ағбаның паза Хакас чирінің Пәзікинапарығ архиепискобы Ионафан Худайға тоғынысты Спасо-Преображенской кафедралығ соборында толдыр салған.

От айының 17-чі күні, иирде, Радонежсктің игумені, Худайғасын Сергий Радонежскийнің ап-арығ сөбігі Таабыл парғанын ўлукуннечең күннің тандади, Ағбаның паза Хакас чирінің Пәзікинапарығ архиепискобы Ионафан Харағы Худайға тоғынысты Спасо-Преображенской кафедралығ соборында толдыр салған.

От айының 18-чі күнінде, Радонежсктің игуменінің, Худайғасын Сергий Радонежскийнің ап-арығ сөбігі Таабыл парғанын ўлукуннечең күнде, Ағбаның паза Хакас чирінің Пәзікинапарығ архиепискобы Ионафан, соборның абыстарынан хада, Худайға тоғынысты Спасо-Преображенской кафедралығ соборында толдыр салған.

От айының 20-чі күні, иирде, Ин Ап-арығ Худайтөреткеннің иконазы Хазанда Таабыл парғанын ўлукуннечең күннің тандади, паза ап-арығ ілбекчобағчы Прокопийні хұмартхылачаң күннің тандади, Ағбаның паза Хакас чирінің Пәзікинапарығ архиепискобы Ионафан Харағы Худайға тоғынысты Спасо-Преображенской кафедралығ соборында толдыр салған.

От айының 21-чі күнінде, Ин Ап-арығ Худайтөреткеннің иконазы Хазанда Таабыл парғанын ўлукуннечең

күнде, паза ап-арығ ілбекчобағчы Прокопийні хұмартхылачаң күнде, Ин Ап-арығ Худайтөреткеннің Казанский иконазын паза «Неупиваемая Чаша» иконазын тудынып алғып, Ағбаның ибіре күнсүре кірбестігін чөріс полған.

Ағбан саарны ибіре чөріп алғып, кірбестігін чөріс кафедралығ соборзар айланған, хайда Оёнхұтхадарчызы алданысты толдыр салып, прайзын улуг тоғысты толдыр салғанынаң алғыстап, полған на кізее ап-арығ сүғны чачыратхан.

От айының 22-чі күнінде, Ағбаның паза Хакас чирінің Пәзікинапарығ архиепискобы Ионафан Алтай аймааның Көк хайа аалында ап-арығчы Илбек Василийнің адынан наа пүдірліткен Худай туразының пастьарын паза кірбестерін ап-арығлачан орынны толдыр салған.

От айының 22-чі күнінде, Ағбаның паза Хакас чирінің Пәзікинапарығ архиепискобы Ионафан «Ағбан» иирдегі телекөрігде аралазып, телекөрігчілерін сурғыларына нандыр пирген.

От айының 24-чі күнінде, ап-арығ апостолғатин ілбек пиг-ипчі Ольганны хұмартхылачаң күнде, Ағбаның паза Хакас чирінің Пәзікинапарығ архиепискобы Ионафан, соборның абыстарынан хада, Худайға тоғынысты Спасо-Преображенской кафедралығ соборында толдыр салған.

От айының 24-чі күні, иирде, Худай Ічезінің «Троеручица» иконазын ўлукуннечең күннің тандади, паза Прокл паза Иларий чобағчыларны паза Худайғасын Михаил Малеинні хұмартхылачаң күннің тандади, Ағбаның паза Хакас чирінің Пәзікинапарығ архиепискобы Ионафан Харағы Худайға тоғынысты Спасо-Преображенской кафедралығ соборында толдыр салған.

От айының 25-чі күнінде, Худай Ічезінің «Троеручица» иконазын ўлукуннечең күнде, паза Прокл паза Иларий чобағчыларны паза Худайғасын Михаил Малеинні хұмартхылачаң күнде, Ағбаның паза Хакас чирінің Пәзікинапарығ архиепискобы Ионафан, соборның абыстарынан хада, Худайға тоғынысты Спасо-Преображенской кафедралығ соборында толдыр салған.

От айының 27-чі күнінде, ап-арығ апостолғатин ілбек пиг Владимирі, хұмартхыларап, ўлукуннечең күннің тандади, паза Орыс чирінің Кірбестелгенін ўлукуннечең Күннің тандади, Ағбаның паза Хакас чирінің Пәзікинапарығ архиепискобы Ионафан Харағы Худайға тоғынысты Спасо-Преображенской кафедралығ соборында толдыр салған.

Пу күнде, Ағбаның паза Хакас

чиринің Пәзікинапарығ архиепискобы Ионафан, соборның абыстарынан хада, ўлукуннің Худайға тоғынысты Спасо-Преображенской кафедралығ соборында толдыр салған.

Орғах айының 2-чі күні, Худайғын ұхаңчызы Илия Фесвятянині хұмартхылачаң күнде, Ағбаның паза Хакас чирінің Пәзікинапарығ архиепискобы Ионафан Худайға тоғынысты Никольский (іргі) соборда толдыр салған.

Орғах айының 5-чі күнінде, Хакас Республиказының Устааның чыылығлар залында пленарный чыылығы ирткен.

Пу хайыныста, Хакас Республиказының Пірігістер палатазының кізізі полып, Ағбаның паза Хакас чирінің Пәзікинапарығ архиепискобы Ионафан арасасхан.

Орғах айының 7-чі күні, субботада, Худайғасын Аннаның, Ин Ап-арығ Худайтөреткеннің Ічезінің Узубысханының сағыса кирчен күнде, Ағбаның паза Хакас чирінің Пәзікинапарығ архиепискобы Ионафан, соборның абыстарына хада, Худайға тоғынысты Спасо-Преображенской кафедралығ соборында толдыр салған.

Орғах айының 7-чі күні, иирде, ап-арығчобағчыларны: Ермолайны, Ерміліті паза Ермократты, Никодимийстегі улуг абыстарны хұмартхылачаң күннің тандади, Ағбаның паза Хакас чирінің Пәзікинапарығ архиепискобы Ионафан, соборның абыстарынан хада, Харағы Худайға тоғынысты Спасо-Преображенской кафедралығ соборында толдыр салған.

Орғах айының 8-чі күнінде, ап-арығчобағчыларны Ермолайны, Ерміліті паза Ермократты, Никодимийстегі улуг абыстарны хұмартхылачаң күннің тандади, Ағбаның паза Хакас чирінің Пәзікинапарығ архиепискобы Ионафан сыйнабланыстығ чииттерінің «Изербел» форумының арасасчыларына Худайға тоғынысты толдыр пирген.

Худайға тоғыныс Инесай сұғның хазындағы Худайғасын Сергиийнің, Радонежсктің игуменінің адынан Худай туразында толдырыл парған.

Орғах айының 8-чі күні, иирде, ап-арығ ілбекчобағчы паза имнегі Пантелеимонны хұмартхылачаң күннің тандади, Ағбаның паза Хакас чирінің Пәзікинапарығ архиепискобы Ионафан Харағы Худайға тоғынысты Спасо-Преображенской кафедралығ соборында толдыр салған.

Орғах айының 9-чы күнінде, ап-арығ ілбекчобағчы паза имнегі Пантелеимонны хұмартхылачаң күннің тандади, Ағбаның паза Хакас чирінің Пәзікинапарығ архиепискобы Ионафан, епархияның хұтхадарчыларынан хада, Худайға тоғынысты Градо-Абаканская Константино-Еленинская Худай туразының хыринда орныхатхан Голгофо-Распятская кірбестен Худай туразында толдыр салған.

Орғах айының 10-чы күнінде, Худай Ічезінің Смоленский (Одигитрия) иконазын ўлукуннечең күнде, паза Прохор, Никанор, Тимон паза Пармен ап-арығ ілчілеріні хұмартхылачаң күнде, Ағбаның паза Хакас чирінің Пәзікинапарығ архиепискобы Ионафан Худайға тоғынысты Харатастағы Богородице-Рождественская Худай туразында толдыр салған.

Пу күнде кибірге кір парған кірбестігін чөріс Худай туразын иберген.

ХУДАЙФА ӘЛДАНАРҒА ӘРҒАСЫ ҚАЗІЛҒРҒЫ ҮӨП

Алында Хан Худайның ўгренчілері Аннаң сұрынғаннар: «Худайға хайди алданарға кирек тіп, пісті ўгрет сал» (Лк. 11, 1).

кирек ти, шынугретсал» (Лк. 11, 1). Амбы тустарда сах ідәк сурынчатхан көп кізілер пар полча, хайди Худайға алданарага, паза, хайдағ алданыстарны хығырарга кирек полча тіп. Олар постарын, ахтанып, іди тіпчелер: «Піс оланай тоғысчыларбыс, тигірибліг Позының Созі, хайзын Ол праалданыстарнын öөні тіп түрғысын салған; ікініңізін Архангел Гавриил, Иң Ап-арығ Хысты, Хан Худайның Іchezін алғыстирга Тигірдеп ағылшынаны; ўзініңі - «Киртініс Тания» тиксі христостығ киртіністіг ўгреге дігнін öзені полча.

Че, хайди оларға нандыр пирерге?
Піс Худайның ап-арығ кізізі Серафим
Саровскийнен оларға нандыр пирчен
чахсы пёгінні таап алғабыс, аннаң
оларға піди нандыр пирерге кирек
подча.

Мына, хайдағ нимені choохтапча ол: «Иртен, тұрып алған соонда, полған на христостығ кізі позының орынында тұрып алып, посақ кірбесті салынарға кирек, паза ол алданысты хығырарға, хайзын Хан Худайбыс піскे пир салған: «Адабыс пістің...» әулеттерге да жеткіз. Хайдайбыс азықтыға ағаа хынчаң хүтігін харын дазы ағыл пирчен; пір тазындаға көмезек тынанып алған соонда, иртеннен иирге читіре, холларын бөркізәр сун салып, Худайны хығырынчан: «Хайралластығ Хан Худайбыс миннен, қазыхтығнан, хада пол!»

Пу иртөнгі көніктірігін толдышып алған соонда, полған на христостығ кізі позының киреенең айғассын, паза ибде дее алай ба чолда даа, сыйыра, ағыриин, пос алныңча Хан Худайның алданызының хығырзын: «Хан Худай Иисус Христос, Худай Оолғы, хайралла мині, назыхтығны». Че, хачан ибіре кізілер пар полчатса, позының киреен толдышраадып, пос алныңча хығырарға кирек: «Хан Худай, хайралла!» тіп. Ортын күндегі азыраның алныңда олох алданыстарны толдышраарға кирек. Азыранып алған соонда, постың киреенең айғасчаадып, полған на кізі ағыриин хығырарға кирек: «Ин Ап-арығ Худайтөреткен, арачыла мині, назыхтығны», аны орты хараага читіре толдышраарға.

Ханаң чалғызаан полза, анда да хығырарға кирек: «Хан Худай Иисус Христос, Худайтөркеннен, хайралла мині, назыхтығыны», узир алнында полған на христостығ кізее ол иртегің көніктірігіні хатап хығырарға кирек, паза аның соонда, посха кірәсті салынып алыш, узирға чат саларға. Алданыстарны Худай пир салған пос тілінен хығырза, Аның салған пос тілінен хығырза, Аның

Сынап пул улуг нимес көніктірігіні, чуртас салғағында арачыланған якорь чілі сыбыра амыр толдышатса, андада ол кізі христостығ чуртастың позік синіне шиділер. Егер де Худайниң күшінде шиділген болса да, тоғызынан күзі артық пиріл туар.

пинчалар, че сірергө хысқачақ ла алданыстарны хығыр саларға кирек полар, паза ол алданыстар ин не ѿн, ўгредігліг хайралластығ паза часхарығлығ пол парлар.

Сыннаң даа, хайдағ ўгредіг Хан Худайның алданызың наң артых полар. Анда, көп нимесе сөстер пастыра, прайсурсыністар салылған парғаннар, хайзы пастыра полған на христостығ кізі позының Тигірдегі Адазын зар айлан полар. Хава, Худай, хайралла, тіл сурынғаны чазыхтың кізінің Худайзар и не хайралластығ айланызы.

«Ин Ап-арығ Худайтөрткен Хыс, орін!» - піске ин не часхарығлығ алданыс полар, іди ол пістің Хан Худайыбыс паза Арачылағчыбыс Иисус Христостың Төриріненер Тигірлерден Худайысхан чахсы хабар полча. Аннанаар прай мынзы сірерге читкіче поларға кирек, сынап сірер іди алданзар хайди сірерге Худайғасын улуг кіз көзіт салған, ол ла алданыстарны тохтаабин, хығырарға кирексер хайзыларын ол сірернің алныңарға сал пирген. Олар хысқачаhtar паза көп ниместер, паза олар даа, хайди сірер искеzер, сірерні христостың чуртастың ин пәзік синіне читір салып, Худайның хынызын сірерге сыйлап пирер. Іди пәзік синге чи тір салып, турыстыра ит салар прайзынарны Хан Худай Позының choохтап полбас хайралластығ чүреенең.

Оларнан сыйдастан күс тее чоғыл!»
Оларның хоптанастырын исалзаң, алданыстарны толдыраң
үчүн, нинче-де хати ла кірәсті посха
салыныбызары, паза прай кирек
толдырыл парча тіп пілерге кирек
полча. Че олар саба сағынчалар
Алданарага аргаастанғаны паза анын
соонда угаа тың майых парғаны
Худайға ўр тоғынғанынаң нимесе
че аргаастарның Худайға ізіг хыны-
зыちょх полчатханынаң. Оларның
Худайға сын алданыстары чоғыл
сах ідәк Худайның чаҳсы күзі олар-
да ноҳ подар не Худайның нахас-

күзі чохта, Аның хайраллазы даа
choх полар, аннаң алданысха күс
чоғыл. Сынап ол кізілернің Худай-
ға ізіг хыныс пар полған полза,
оларға ідәк Худайның чаҳсы күзі
пирілерчік, худайлығ күс пастыра,
Худайның хайраллазы оларда пар
поларчых, андада сыннаң алданарға
күс чилемчік.

Күс чидерцік.
Исчезер бе, хайдағ нимені чоох-
тапча Худайғасын ап-арығ Серафим,
хайзы пір мұн күн паза анchoх хараа,
Худайға алданып, таста тур салған?
Че, сірер алданарға аргастанчазар
паза майыхазар тіп, хоптанчазар,
сірернен хада Худайның қахсы күзі
чохтанар, алай ба сірер Худайға
сыннаң хынминчатсар, хайди чир-
лелгі чұртастарында он подар.

Пит, Худайның чахсы күзі хыныс пастыра ла Ағаа сын кізілерге пирил парча, аннаңар Хан Худай тіпчесе: «Мағаа хынчатханнарға Мин дее оларға хынчам, паза Мині тілепчеккеннер Мині таап аларлар» (Притч. 8, 17).

Аннаар ин не пастағызын Худай-ға хынысты чылышып алыңар, анда сірернің алданысха күс пар полар, паза майыхпассар, аргаастанып, хоптамассар. Хачан сірернің хуттарында чалынның хыныс Худай-ға пар полчатса, андада сірернің сағыстарың паза чүректерін постары ла Худайзар чахсы көнніліг парарға күстенер, іди сірер сыйбыра күстіг паза тоозылбас алданыстың пол парарзар, хайзын піске илчі чаххаан: «Аймах алданыснаң паза сурыныснаң ное даа туста Худайға арығ хуттарыннаң алданыңар» (Ев. 6, 18).

Андағ алданыстығи поларын сірреке Хан Худай сыйдазын.

ХУЛДЫЙ ТУРДЫЗЫНДАР СЫБЫРДА ЧӨР

Амғы тустанда, көп кізілер постарының сағыстарынан паза чүректерінен Худай-нын сыннан пар полтатханын піліп пастанчалар. Олар Сынсабланыстығ Тигірибінің кізілері полып аларға күстенчелер, че, хайди Тигірибінің сын кізі полып аларға тіп сұрынды алдында тұрыбысча.

Мынзы уғаа сүрьылғы кирек полча, іди Худай туразынзар кірерге тимненмеен кізі анда үғаа көп пілдізі чох паза чочыныстыға даа киректерге үрун парча.

Абыстарының тонан салғаны, иконалар, чарытхылар паза пілдізінің алданыстырып сөстік сарынаң. Андағ пілдізінің күнімеге урун парып, тигірибоз пастағызын на кірген кізінде пасхалан сыйхла. Аның соонда ол сағын салчада, прай анзы Худайнаң тоғазының аларында кирек полча ба тіп.

Че көп кізілер іди тіпчелер: бөйні аны - Худай кізінің істінде алай ба худында поларға кирек, че тигірибзэр чөрөрі ки्रектелбінчे тіп, постарын часхар салчалар.

Прай аңзы сын кирек нимес. Че чонның хыйгазы іди choохтапча: «Кемге Тигіриб Іш шимес, андаға од кіссе Хуттай. Ала шимес» тіл.

Ходатайство Амурской губернии о предоставлении земель для поселения китайцев в Амурской губернии.

ИП-АРЫГ ХУДАЙТӨРӨТКЕСНІН ҰЗУБЫСХАНЫ

Xудайлыг сөсті алыстыр полбас чозаң андаға полча, хайзын Худай-Чайаачы пастағы кізее Позының садында қоохтаан: «Олімнен син ёл парарзың» (ср.: Быт. 2, 17). Худай көннің сиңы андағ - полған на чирде чуртапчатхані кізі, тұзы читсе, ёл парар. Ідөк ѡлімнің чозагынан Инчахсысөстіг Мария Хыс хыйлас полбаан, Хайзы пүүн Позының Оолғының Хан Чирінде часкалыг узупча. «О, хайхастың хайхазы, - ап-арыг сарың қоохтаапча, - тигірзөр хомды - пасхыс полча!» Худай Ічезінің хомдызы тигірзөр пасхыс пол парған.

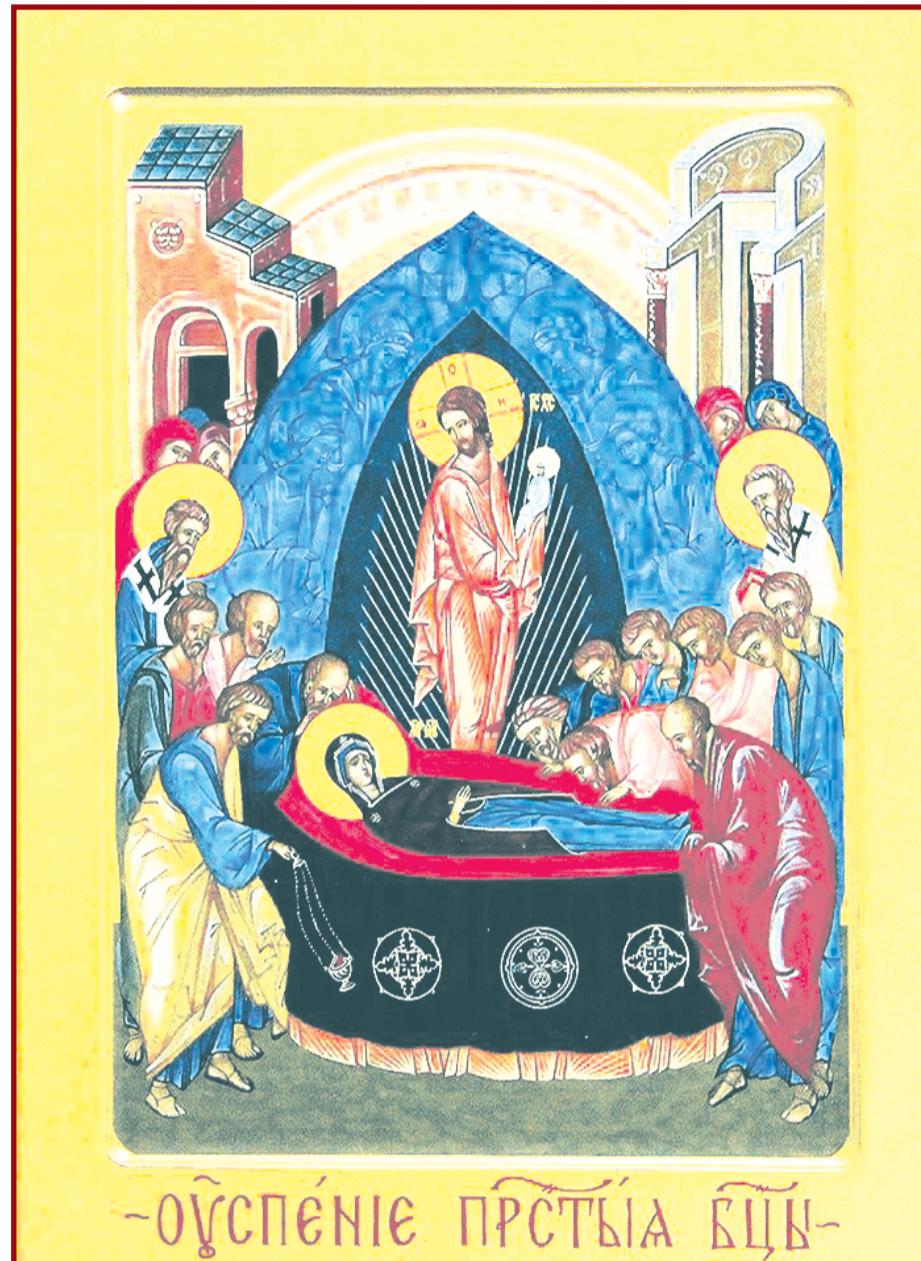
Худай Ічезінің чирдегі чуртазы тоозылғаны ўлуккуннің ап-арыг сарынарында Ап-арыг Тигіріб киртіністіг чүректіг кізінің омазы пастыра, ол улуғ кирекке угаа тың хайхапчатханың көртісче, хайзын піс пүүн әрінсінен сабландырчабыс. Ол сарынарда қоохтаалча: «О, хайхастың хайхазы, чуртастың Пасталғаны хомдаға салылча, Тигірзөр пасхыс - хомды пол парча». Хомдыда чуртастың Пасталғаны чатча - Ол, Хайзы Позының Худайлыг Оолғына ит-сööttі паза ханны сыйлап пирген. Ол, Хайзын піс прай Сынсабланыстыг Тигірібнен ин не арыг Херувим паза тиңнестірчесе соҳи ин не сабланыстыг Серафим тіп адапчабыс.

Киртіністіг чүректіг хайхааны узарапча, ол чүрек пілче, Худай Ічезінің иді-сööttіг хомдыда чат халбаан: Худайлыг Оолғы Ин Ап-арыг Ічезінің иді-сööttін Тигірзөр апарыбысхан, Ол Узубысхан күнде Аның ѡлімі соҳи худы Тигірзөр бөрлебіскең.

О, Худайның хайхастыг кире, Худай Ічезінің иді-сööttін күлге айлан парапынан осхыр салған! О, Худайның ин хайға сағызы паза Худайлыг Оолғының Позының Ічезіне улуғ хынызы!

Че, піс Ап-арыг Тигірібнен олхайхастыла сабландырара хығыртылбабыс, хайзын піс позыбыстың худыбыснан пүүн көрчебіс: піс Худай Ічезінен ўгренере хығыртылчабыс, ол угаа улуғ кирекнен алып аларға, хайзын піс пүүн ўлуккуннепчебіс, піске син ўгредігін ползын тіп. Чуртастың ўгредін паза ѡлімні піс, прайзыбыс киректепчебіс. Аның соҳи піс, позыбыстың қазыхтарыбыста узубысчабыс; Хан Худайның тоозылбас чуртазындар устар полып, олар прайзына киректер.

Хачан піс хомдыда чат салған Худай Ічезін көрчебіс, аның полған на кізее, ідөк Худайның хайхастырылбас чозагын алынарыбыс тіп пістін сағызыбысха кирче: «...кізее пір ле хати ёл парарға кирек...» - қоохтаапча ап-арыг илті (Евр. 9, 27). Сынап Инчахсысөстіг Мария Хыс Позының иді-сööttін хомдыда чат халбаан, че Худайның улуғ күстіг хайхазы пастыра, Тигірзөр көдірлібіскең, піс тее, қазыхтыглар, позыбыстың иді-сööttібіснен чирдегі чат халбасы, күлге дее айлан парған ползабыс. Худай сöзінде піске қоохтаалған: «Прай ѡліглер Худай Оолғының хысхырганың ис саларлар, паза, аны ис салып, тіріл параплар» (ср.: Ин. 5, 25). Худайның прайзынан күстіг күзінен чирдегі чуртастың түгендізінде, Худайның Хорығыстың Чарғызы алнында, Худай Оолғы чирзер ікінчізін Килзе, Архангелнің пырғызының ўнін ис салып, прай чирде тоозыл парапнанар ит-сööttерінен, наақыланып, сіліг хубул парып, тіріл параплар. Олар постарының хачан даа ѡлбес хуттарынан пірігін алар ўчүн, ағырып, астап-сухсан қазып парған ит-сööttерінен санаң позып аларлар. Андада, хайди қоохтаапча ап-арыг илті Павел, піс прайзыбыс ѡлімі соҳи худыбыснаң на нимес, че ор-хазых иді-сööttібіснен Худайның Чарғызы алнында турып алып, Хан Худайнаң ідөк көп қажыны алай ба хатынглести алынарыбыс, іди піс чирде чуртапчаадып.

позыбыстың худыбыснаң на нимес, че иді-сööttібіснен дее қазыхха кіріп, Хан Худайны угаа тың тарыхтыр салғабыс.

Худай Ічезі хас-хачанты тоозылбас чуртасар сабланыснан парыбысхан. Че піс, чирде торееннер, Ап-арыг Пічік пасханынан, Хан Худайның алнында ахтанып таа аларбыс алай ба санағайа қарғылат саларбыс. Полған на кізінін худы чирде чуртап салғаны хоостыра, тоозылбас чуртаса піріл парап - Хан Худайның Чиріндер алай ба Аның ырырчызының - айна ханының чиріндер.

Хан Худайнаң хада чуртап, постын худын арачылап аларға күстеніп, аны қазыхтыг чабал паза чирикестіг киректернен хайраллат алар ўчүн, піс Худайлыг тоозылбас чуртастың ни мізі полыбызыра кирекпіс. Қазыхынан позып полбаан аргаас, позын арачылап халар ўчүн, чирде иштіг чуртап полбаан кізее од ѡлұс пірілер, хайдар ол позын тимнеп салған, че, кем Христостың Позындар хығыртатхан ўнін искен, че ол аны нимесе салбаан, кем позын чабал хынысха пир салған, христостың чүреен, хайзын Худайның Ап-арыг Худы кіріске түсчеткенде танмалап салған паза ап-арыг миранан сүрткілеп салған, хайзындар Хан Худай Позының Тірігні-чайаптатхан Қазыттары пастыра, пір ле хати кил-парбаан, позының чирдегі чуртазы тоозылғанча Худайның Ап-арыг Худайның чурты поларға позын тимнеп саларға кирек.

Пу чир ўстүндеге чуртирга төреп парғанда, анда иштіг чуртирга паза тоозыл парапра үгренерге кирек. Піт, синзер паза минзер ѡлім пір ле хати қазын кілер. Аннанар постын худын хас-хачанға қарғылат салбас ўчүн, Худайның Чоза-

ғын хайхастырбин чуртирга кирек.

Амды көр көреенер Худайның сабланызынаң қарыпчатхан, Ап-арыг Хуттың сілиниңең сілігелеп парапан Инчахсысөстіг Худай Ічезіндер, Хайзын пүүнде часкалығы Узубысхан! Аның амыр пазының ондайы Аны Хан Худайның чурты идібісken; Аның серафимнің арғы көні Аны Худайның Ічезі поларға турыстыра идібісken; Аның сидамахтығ хылии, Аның Худайға ўзе пірін салған көні, Аның арачылан халарынан сухсааны паза Худайнаң санағайа пірік парапра тартылғаны Аны Тигірдегі паза чирдегі Хан-Илчінде ин не пөзік синіне көдір салып, Ағаа часкалығ тоозыл парапын сыйлап пиргеннер.

Паза піске, прайзыбысха Худай Ічезі үгредігін піріп, аның сағысха кирче, іди сибыра «Худай Чозагы хоостыра чөрерге кирек» тіп (Пс. 118, 4).

Постын чүреен чирикестіг нименен осхырып алар ўчүн, постын худын қажылах киректернен сілігелеп аларға кирек: хыныснан паза алданыснан. Піт алнында полар чуртас - амғы чуртастың узараанды.

Чирдегі чуртазы тоозыл парап алдында, алданып аларға Ол удаа Елеон тағзар қалғызаан парыбысчан. Ол Позын сағыпчатхан ѡлімненер, Позының Худайлыг Оолғынан пірік парапынанар сибыра сағынчан, Ол Позын күннен күнге чирдегі чуртазы тоозыл парапына тимнечен.

Полған на кізее чирдегі чуртазының тоозыл парапына постын тимнирге кирек полча. Иди пістін чүреебіс санаң чирге чапсын парбазын, хачан ѡлім қашынан кильз, постын ит-сööttін қарылыша адип, пурлуғыстыг паза қасхарығ чох

сыныхтағны пілбеске тіп, ол тоозылбас чуртастаңар сибыра сағынарға кирек, хайзындар піс ѡлім соонда кір парапбыс. Че сынап ѡлім, кинетін, чиде салза, че пістік худыбыс тігі чирдепер сағынмаан полза, хайзындар ол кір парап, паза, хайзына ол тименерге кирек полған, анын худы кір парап наа чирде, пасхаланып, иреленер. Аның алнында Тигірдегі Хан Худайның Чирінің ізігі чаабылых полар, хайда хыныс, арыг чуртас паза, хайда ап-арыглар хайынчалар, хайзылар постарының Худай пирген үйаттырчатхан сағызының кірін харах қастарынан чуп алғаннар, кірчелер, - хутты алданыстарның ис-пайынан паза қажылах киректерінен, Худайға киртініс одынан, Ағаа хынып, койчекен чалыннаң, ол хыныснаң, хайзын киртіністіг чүрек хығырьынча. Христостың кізі пү чирде чуртапчаадып, Ап-арыг Тигірібде алданыс пастыра, позының чүрегін Худайның алнында азып алча, Аның тигірліг қажыс сөзін паза полызығын Аннаң сурынча, паза Аны, Худай пиргеннен, ап-арыг қазыттар пастыра алнынып алча.

Худай Ічезінің чирдегі чуртазы тоозыл парап алнында, ўс ле күн халғанда, хайди сіреп иргі тустағы христостығ қоохтар пастыра пілчезер, Ағаа архангел Гавриил түсінен, паза Аны тоозыл парапынанар искірген. Худай Позына син кізілдер пастыра, Аның тоозыл парап күнненер искірген. Піске, қазыхтыларға, ол күн пілдістіг нимес. Худай хынча, іди піс позыбыстың эзін сағыпчатхан син хуллар чили, ѡлімніг тұзыбысты сибыра саҳтирга кирекпі. Худай пістің ағырыларыбыс пастыра, піске ол тустаңар сизіндірчесе. Ағырылар, хайзыларын Худай піске ысча, - пістің тоозыл парап тузыбыстың хабарчылары полчалар, полған на кізінің позының тұзы полча. Че піс Худайның хайраллазы пастыра, араса, қазыл таа парапбыс, паза чирде чуртаса тузыбызы зарадыл таа парап. Худай піске ағырылары ызып, хайди піс ит-сööttібісті имнеп аларға құстенчебіс, сах ідөк ѡлімі соҳи худыбыстанар сағынарнын пирче, чирикестіг киректерінен позып, усунзын, манчохтанчатхан хуттығ сүгендін позып алзын тіп.

Чирдегі чуртазы тоозылар алнында, Худай Ічезі Позының прай ниме-ноозын тарадыбысхан. Холларынан палғаан кибін паза хай-піре пасха даа нимелерін Ағаа полысчатхан ѡкіс ипчілерге паза хыстарға пірібісken. Тоозыл парап тузы ғылымиштаптакханда, прайзына Аның пырозын тастирга сурынған, паза прайзына Позының қажыс сөзін пирген. Аның қаскалығ тоозыл парапын паза Аның адын ап-арыг илчілер паза христостыларлар, хайзыларына Ол изен-хазых чуртапчатхан туста қажыс сөзін пирчен.

Тігі чирзер парапра тимненчедіп, сағынарға кирекпіс, пірдеңіз пістенер хомай сағынмазын паза піске хомзынмазын тіп. Піс тее, худыбыснаң қазып полып, хай-піре кізілдеріні хомзындыр салғабыс. Изен-хазых туста қашырасыт киректерні хыныс, пыроланып, қажылах киректер пастыра түзет саларға кирекпіс. Хай-піре кізілдер қажылах киректерні сағыста артыс салзаптар, андада ағаа қажыс иткен кізі тоозыл парапын ис салып, прай чүреенең аның худы арачылан халар ўчүн, Хан Худайға пазырынарға киректер: іди Хан Худай пістің қазыхтыг худыбысты Позының Тигірдегі Хан Чирінде сағысха кирер.

Пістің халғанцы тынызыбысха чирип, Хан Худай Тигірдегі Аданың паза Тигірдегі Худай Ічезінің син палалары парапра піске полыс пирзін!

Митрополит Николай (Ярушевич)

Хызылчарда палғалысты паза культураны сыныхтаңа Федеральны службаннын устас 20.02.2008 ч. пішіккे кирген. Пішіккес кирген № ПИ ФС24-510Р.